

Mobiliosios technikos draudimo taisyklės Nr. 043

Turinys

I dalis. Bendrosios draudimo sąlygos	2
1. Sąvokos ir apibrėžimai	2
2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo ir draudimo sutarties sudarymo tvarka	3
3. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos	3
4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas	4
5. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu	4
6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka	5
7. Pareiga saugoti informaciją	6
8. Teisių ir pareigų perdavimas pagal draudimo sutartį	6
9. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka	6
10. Draudimo sutarčiai taikoma teisė	6
11. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka	6
12. Asmens duomenų apsauga	7
II dalis. Mobiliosios technikos draudimo sąlygos	7
1. Papildomos sąvokos	7
2. Draudimo objektas	7
3. Draudimo vieta	8
4. Draudimo vertė	8
5. Draudimo suma. Nevisiškas draudimas. Draudimas padidinta verte. Dvigubas draudimas. Išskaita	8
6. Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai	9
7. Ikisutartinės šalių teisės ir pareigos. Draudimo įmokos nustatymas	12
8. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu	12
9. Draudimo rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi sutartyje numatytos aplinkybės	13
10. Nuostolio dydžio apskaičiavimas	13
11. Ekspertų dalyvavimas	14
12. Draudimo išmokos mokėjimas. Draudimo išmokos nemokėjimo ir mažinimo atvejai	14
13. Baigiamosios nuostatos	15
III dalis. Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos	15
Papildoma sąlyga „VISŲ RIZIKŲ“	15
Papildoma sąlyga „STANDARTINIS“	15
Papildoma sąlyga „MINIMALUS“	16
Papildoma sąlyga „A“	16
Papildoma sąlyga „B“	16
Papildoma sąlyga: „C“	16
Taisyklių priedas Nr. 1 Mobiliosios technikos detalių, dalių nusidėvėjimas (procentais)	17
Taisyklių priedas Nr. 2 Mobiliosios technikos nusidėvėjimas (procentais)	17

I dalis. Bendrosios draudimo sąlygos

PATVIRTINTA:

Valdybos 2016 m. vasario 18 d. nutarimu.
Sąlygos įsigaliojo nuo 2016 m. kovo 1 d.

1. Sąvokos ir apibrėžimai

- 1.1. **Draudėjas** – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką, norėdamas sudaryti draudimo sutartį ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.
- 1.2. **Draudikas** – ADB „Gjensidige“.
- 1.3. **Draudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.
- 1.4. **Draudimo apsauga** – draudiko įsipareigojimas, įvykus draudžiamajam įvykiui, mokėti draudimo išmoką.
- 1.5. **Draudimo įmoka** – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis moka draudikui už draudimo apsaugą.
- 1.6. **Draudimo interesas** – nuostolis, kurį gali patirti draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.
- 1.7. **Draudimo išmoka** – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.
- 1.8. **Draudimo laikotarpis** – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei kitaip nenustatyta draudimo sutarties sąlygose, suprantama, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo laikotarpiu.
- 1.9. **Draudimo sutarties terminas** – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, šalims tinkamai ir laiku vykdant sutartinius įsipareigojimus.
- 1.10. **Fiksuoto termino draudimo sutartis** – draudimo sutartis, kuri galioja tik draudimo sutartyje nustatytu laikotarpiu. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.
- 1.11. **Tęstinė draudimo sutartis** – draudimo sutartis, kuri, draudėjui ir draudikui sutarus, galioja draudimo sutartyje nustatytais terminais ir yra automatiškai pratęsiama tolesniam terminui, bet ne ilgesniam kaip vieneri metai, jei nei viena iš draudimo sutarties šalių ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki draudimo termino pabaigos neinformuoja kitos šalies apie draudimo sutarties nepratęsimą. Draudimo sutartis laikoma tęstine, jei tai yra nurodyta draudimo liudijime.
- 1.12. **Draudimo liudijimas (polisas)** – draudiko išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.
- 1.13. **Draudimo rizika** – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.
- 1.14. **Draudimo suma** – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus.
- 1.15. **Draudimo sutartis** – draudimo rūšies taisyklių pagrindu sudaroma rašytinė sutartis tarp draudiko ir draudėjo. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti sutartyje numatytą draudimo įmoką. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudimo išmoką, jeigu įvyksta draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro:
  - draudimo liudijimas (polisas) ir jo priedai;
  - draudimo taisyklės ir (arba) kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių draudėjas ir draudikas susitaria raštu (individualios draudimo sutarties sąlygos);
  - prašymas sudaryti draudimo sutartį, jei toks buvo teiktas.
- 1.16. **Draudimo taisyklės** – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurias sudaro:
  - bendrosios sąlygos;
  - draudimo rūšies sąlygos;
  - draudimo rūšies papildomos sąlygos. Draudimo sutarčiai taikomos tik tos papildomos draudimo rūšies sąlygos, kurios nurodomos draudimo liudijime.Esant prieštaravimui tarp bendrųjų sąlygų ir draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamosi draudimo rūšies sąlygomis.
Esant prieštaravimui tarp draudimo rūšies papildomų sąlygų ir bendrųjų ar draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamosi draudimo rūšies papildomomis sąlygomis.
- 1.17. **Draudimo vertė** – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.
- 1.18. **Išskaita** – fiksuota pinigų suma ar procentais išreikštas ar kitaip draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuriuo draudžiamąjį įvykiu atveju mažinama mokėtina draudimo išmoka (šio dydžio suma Draudėjas pats dalyvauja nuostolių atlyginime).
- 1.19. **Besąlyginė išskaita** – suma, kuria kiekvieno draudžiamąjį įvykiu atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad išskaita yra besąlyginė.
- 1.20. **Sąlyginė išskaita** – nuostolio dalis, išreikšta pinigų suma, kurią draudėjas apmoka, jei patirtas nuostolis neviršija išskaitos dydžio. Jei nuostolis viršija sąlyginės išskaitos dydį, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant išskaitos.
- 1.21. **Naudos gavėjas** – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjo, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais ir apdraustojo, paskirtas asmuo arba kitas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.
- 1.22. **Neatšaukiamas naudos gavėjas** – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties naudos gavėjo sutikimo, draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.
- 1.23. **Nedraudžiamasis įvykis** – draudimo sutartyje ir/ar įstatymuose nurodytas įvykis, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.

2. Draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo ir draudimo sutarties sudarymo tvarka

- 2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:
  - 2.1.1. jei draudikas ar jo atstovas to pareikalauja, pateikti raštu prašymą sudaryti draudimo sutartį ir/ar kitus dokumentus, suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos vertinant draudimo riziką bei galimų nuostolių dydį. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką ar jo atstovą, yra:
    - a) informacija, nurodoma prašyme sudaryti draudimo sutartį (jei prašymas pildomas);
    - b) informacija, kurios draudikas pareikalavo raštu;
    - c) informacija apie kitas draudimo sutartis, pagal kurias objektas bus apdraustas nuo tų pačių rizikų kartu su sutartimi, kurią ketinama sudaryti.
  - 2.1.2. draudimo rūšies sąlygose gali būti nustatomos kitos aplinkybės, be anksčiau minėtų, galinčios turėti esminės įtakos vertinant riziką.
- 2.2. Draudėjas ir apdraustasis yra atsakingi už draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos išsamumą ir tikslumą.
- 2.3. Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu draudėjas ir apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti ir raštu pateikti draudikui bet kokią pateiktą klaidingą ar neišsamią informaciją, sudarant draudimo sutartį.
- 2.4. Jeigu po to kai buvo sudaryta draudimo sutartis nustatoma, kad draudėjas ar apdraustasis suteikė draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nusišleptos, išnyko iki draudžiamąjį įvykių ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.
- 2.5. Jeigu draudėjas ar apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius nuo paaiškėjusio fakto, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo pasiūlymą per vieną mėnesį, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 2.6. Jeigu draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie minėtas esmines aplinkybes, įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius savo pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta, žinant nepateiktą informaciją, santykiui.
- 2.7. Jeigu draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, draudikas per du mėnesius nuo paaiškėjusio fakto, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nė vienas draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.
- 2.8. Draudiko teisė įvertinti draudimo riziką ir atsisakyti sudaryti draudimo sutartį:
  - 2.8.1. prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti/įvertinti draudžiamą riziką, o jeigu reikia, savo lėšomis paskirti ekspertus draudimo rizikai įvertinti. Draudiko atlikti vertinimai, bet kokia jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti draudėjo naudojama kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelti pavojaus aplinkai, atitinka įstatymus ir kitus teisės norminius aktus, inžinerinius, pramoninius standartus ar kitus reikalavimus.
  - 2.8.2. draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasties.
- 2.9. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo rūšies taisykles, kurios laikomos standartinėmis draudimo sąlygomis, arba pagal iš anksto draudiko ir draudėjo sutartas rašytines individualias draudimo sutarties sąlygas.
- 2.10. Draudikas privalo sudaryti sąlygas viešai susipažinti su draudimo rūšies taisyklėmis ir, prieš sudarydamas draudimo sutartį, įteikti jų kopijas draudėjui.
- 2.11. Draudimo rūšies taisyklėse, gali būti nustatomos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos iki sutarties sudarymo bei sutarties sudarymo tvarka.

3. Draudimo apsaugos pradžia. Draudimo sutarties galiojimas. Draudimo sutarties pakeitimo ir nutraukimo sąlygos

- 3.1. Draudimo sutartis sudaroma šalių sutartam ir draudimo liudijime nurodytam terminui. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos dienos 00:00 val. (Lietuvos laiku), jei liudijime nėra nurodytas kitas laikas, bet ne anksčiau, nei sumokama sutarta visa draudimo įmoka ar jos pirmą dalis, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta draudimo įmokos ar jos pirmosios dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis:
  - a) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) sumokama iki draudimo sutarties galiojimo pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga taikoma nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios;
  - b) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, ir po to pradelsiama sumokėti mažiau nei 30 kalendorinių dienų, draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga taikoma nuo kitos dienos 00:00 val. po to kai buvo sumokėta įmoka. Draudimo sutarties terminas šiuo atveju nepratęsiamas;
  - c) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo laikotarpio pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, ir po to pradelsiama sumokėti 30 kalendorinių dienų ar daugiau, draudimo sutartis neįsigalioja, draudimo apsauga netaikoma, o pradelsiai sumokėta draudimo įmoka grąžinama Draudėjui;
  - d) sumokėjus tik dalį sutartyje nurodytos draudimo įmokos (mokant dalimis – dalį pirmosios įmokos dalies) draudimo sutartis neįsigalioja ir draudikas nesuteikia draudimo apsaugos, jei draudimo sutartyje aiškiai raštu nenurodyta kitaip.
- 3.2. Kai sutartyje numatyta draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) atidėjimas, draudimo sutarties įsigaliojimas nesiejamas su įmokos sumokėjimu ir draudimo sutartis įsigalioja bei draudimo apsauga taikoma nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios. Draudėjui nesumokėjus atidėtos draudimo įmokos (mokant dalimis – pirmosios jos dalies) sutartyje numatytu laiku, taikomos eilinės draudimo įmokos nesumokėjimo pasekmės, numatytos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.4. – 4.6. punktuose.
- 3.3. Draudimo sutartis gali būti fiksuoto termino arba tęstinė. Jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.
- 3.4. Draudimo apsauga taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems įsigaliojus draudimo sutarčiai. Jeigu draudimo sutartyje numatyta taikyti draudimą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvykusiems iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvykį, kuris įvyko iki įsigaliojant draudimo sutarčiai, nežinojo ir negalėjo žinoti.
- 3.5. Draudimo sutarties pabaiga ir nutraukimas.

- 3.5.1. Draudimo sutarties terminas pasibaigia draudimo liudijime nurodytos dienos 24:00 val. (Lietuvos laiku), jei draudimo liudijime nėra nurodytas kitas laikas.
- 3.5.2. Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo terminą:
- jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje. Šiuo atveju sutartis pasibaigia nuo įvykio, kurio pagrindu draudikas išmoka visą išmoką, datos;
  - jei draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, nėra jo teisių bei pareigų perėmėjo;
  - jei pasikeičia apdraustojo turto savininkas, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip arba kai naujuoju savininku tampa pats draudėjas (pvz.: draudėjas išperka turtą lizingo ar kitu būdu);
  - jei yra kiti įstatymų ar draudimo sutarties nustatyti sutarčių ar pareigų galiojimo pabaigos pagrindai.
- 3.5.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu.
- 3.5.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta kitais teisės aktų nuostatų ar draudimo sutarties sąlygų numatytais atvejais ir nustatyta tvarka.
- 3.6. Atsiskaitymo tvarka nutraukus draudimo sutartį:
- 3.6.1. jei draudimo sutartis yra nutraukiama ar pasibaigia iki sutartos datos, draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
- 3.6.2. likusi draudimo įmokos dalis nėra grąžinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2. a) ir 5.2.2. punktus.
- 3.6.3. jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva arba pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2. b) – d), 5.1.2. ar 8.3. punktus, draudikas iš draudėjui grąžintinos įmokos dalies išskaičiuoja:
- sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (20% įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, kuris būtų ne ilgesnis nei vieneri metai, bet ne mažiau nei 14 EUR ir ne daugiau nei paskaičiuota nepanaudota draudimo įmoka). Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti draudėjas;
  - draudimo išmokas, mokėtus ir numatomas išmokėti pagal draudimo sutartį.
- 3.6.4. Jeigu draudėjas nebuvo sumokėjęs visų iki draudimo sutarties nutraukimo datos sutartų draudimo įmokų, tai nutraukiant sutartį, privalo sumokėti draudimo įmokos dalį už iki draudimo sutarties nutraukimo suteiktą draudimo apsaugą.
- 3.6.5. Grąžintina draudimo įmoka ar jos dalis pervedami į draudėjo nurodytą atsiskaitomąją sąskaitą ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo draudėjo rašytinio prašymo gavimo dienos, bet ne anksčiau kaip po draudimo sutarties nutraukimo dienos.
- 3.7. Draudimo sutartis gali būti pakeista tik draudiko ir draudėjo raštišku susitarimu.

4. Draudimo įmoka ir jos mokėjimas

- 4.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja draudikas, atsižvelgdamas į draudėjo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas ir kitą svarbią informaciją.
- 4.2. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, užskaičius pavedimą draudiko banko sąskaitoje arba gavus draudimo įmoką grynais pinigais.
- 4.3. Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama sutartu laiku, draudikas turi teisę skaičiuoti 0,02 % dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.4. Draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas apie tai privalo pranešti draudėjui raštu, nuroydamas, kad per 30 dienų nuo pranešimo išsiuntimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies draudimo apsauga pagal draudimo sutartį pasibaigs.
- 4.5. Tuo atveju, kai draudimo įmoka dalinai buvo sumokėta ir po sutarties nutraukimo dėl įmokos nesumokėjimo lieka klientui grąžintina suma, iš grąžintinos įmokos dalies atskaičiuojamos sumos, numatytos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6.3. punkte.
- 4.6. Jei draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, pranešimas apie nesumokėtą įmoką nėra siunčiamas.

5. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu

- 5.1. Draudėjui numatytos žemiau išvardytos teisės:
- 5.1.1. Draudžiamą įvykio atveju, draudėjas gali reikalauti kad Draudikas įstatymuose ir/ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką.
- 5.1.2. Draudėjas gali nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui ne vėliau kaip prieš 15 dienų. Prašymas nutraukti draudimo sutartį turi būti pasirašytas draudėjo ar jo įgalioto asmens. Pranešimo pateikimo tvarka aprašoma šių Bendrųjų draudimo sąlygų 11 skyriuje (Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka).
- 5.1.3. Draudėjas ir/arba **jo įgaliotas atstovas** įstatymuose numatyta tvarka gali gauti informaciją apie draudžiamą įvykio tyrimą.
- 5.1.4. Draudėjas gali susipažinti su draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
- 5.1.5. Draudėjas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką, jei draudimo rizika sumažėja. Jei draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmokos, draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 5.2. Draudikui numatytos žemiau išvardytos teisės:
- 5.2.1. padidėjus draudimo rizikai ar kitaip iš esmės pasikeitus draudimo sutarties aplinkybėms, draudikas gali reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir/ar perskačiuoti draudimo įmoką. Jeigu draudėjas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės draudimo įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo pasikeitus esminėms sutarties aplinkybėms. Jeigu draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą ar iš esmės pasikeitusias aplinkybes nepraneša, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos. Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą.

Draudimo rizikos padidėjimo atvejai nustatomi draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje.

- 5.2.2.** draudikas gali nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudėjui prieš 7 kalendorines dienas, jeigu:
- draudėjas ar apdraustasis nesilaikė saugumo reikalavimų ir nepašalino draudiko iki sudarant sutartį ar draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu nurodytų trūkumų, o tai yra laikoma esminiu draudimo sutarties pažeidimu;
  - draudėjas ar apdraustasis tyčia padarė žalą;
  - draudėjas ar apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, apgaulingai pateikė draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją, kuri yra svarbi nustatant draudimo išmokos dydį, neteisėtai būdais siekė gauti draudimo išmoką.
- 5.2.3.** draudiko teisės, kai draudėjas nesumoka draudimo įmokos, yra apibrėžtos šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.4. – 4.6. punktuose.
- 5.3.** Draudėjui tenka žemiau išvardytos pareigos:
- 5.3.1.** mokėti draudimo įmokas draudimo sutartyje nurodytais terminais.
- 5.3.2.** vykdyti draudiko nurodymus siekiant mažinti riziką ir laikytis saugumo priemonių, nustatytų draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.
- 5.3.3.** nedelsiant pranešti draudikui apie padidėjusią riziką ar kitokį atvejį, kai iš esmės keičiasi draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės. Rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, apibrėžiami draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.
- 5.3.4.** draudžiamąjį įvykių atvejų ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo vykdyti pareigas, nustatytas rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje.
- 5.3.5.** jei išmokėjus draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti išmokėta mažesnė, draudikui raštu pareikalavus per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
- 5.4.** Draudikui tenka žemiau išvardytos pareigos:
- 5.4.1.** mokėti draudimo išmokas taisyklėse ir įstatymuose nustatyta tvarka.
- 5.4.2.** jei draudimo išmoka draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjį įvykio tyrimą.
- 5.4.3.** jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią draudimo sutarties šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 5.4.4.** pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir perskaičiuoti draudimo įmoką, jei sutarties galiojimo laikotarpiu iš esmės pasikeitęs aplinkybėms sumažėja draudimo rizika.
- 5.4.5.** draudikas privalo grąžinti draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu draudimo sutartis nutraukiama dėl to, kad jai įsigaliojus išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamąjį įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudžiamąjį įvykiu ir kt.).
- 5.5.** Draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje gali būti apibrėžiamos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos.

6. Draudimo išmokos mokėjimo tvarka

- 6.1.** Draudimo išmokos yra mokamos už draudžiamuosius įvykius numatytus draudimo rūšies sąlygose sutartos draudimo sutarties apsaugos ribose.
- 6.2.** Draudimo išmokos apmokestinamos Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
- 6.3.** Draudėjas, apdraustasis ir/ar tretysis asmuo privalo pateikti draudikui visus reikiamus dokumentus ir informaciją dėl draudžiamąjį įvykių priežasčių ir pasekmių, reikalingus nustatyti draudimo išmokos dydžius. Tai apima dokumentus ir informaciją, kurie patvirtina draudžiamąjį įvykių buvimą, žalos apimtį ir pan.
- 6.4.** Draudimo išmokos mokėjimo terminai:
- 6.4.1.** draudikas neturi teisės mokėti ar atsakyti mokėti draudimo išmoką, neįsitikinęs draudžiamąjį įvykių buvimu ir nepatikinęs visos jam prieinamos informacijos;
- 6.4.2.** draudimo išmoka yra mokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną nustatyti draudžiamąjį įvykių faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžius;
- 6.4.3.** jei draudėjui dėl įvykių, kuris gali būti pripažintas draudžiamąjį įvykiu, reiškiamas civilinis ieškinys ar keliamą baudžiamąjį bylą, ar pradėtas teismo procesas, ar atliekamas ikiteisminis ar kitas privalomas valstybės institucijos tyrimas, draudikas turi teisę atidėti išmokos mokėjimą iki ikiteisminio tyrimo ar kitos privalomai tyrimą atliekančios institucijos tyrimo pabaigos ir/ar iki teismo sprendimo įsiteisėjimo arba bylos sustabdymo ar nutraukimo dienos;
- 6.4.4.** jei draudimo išmoka draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjį įvykių tyrimo eigą;
- 6.4.5.** jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesutaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius.
- 6.5.** Draudimo išmoka yra mokama į draudėjo (naudos gavėjo) arba į jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą. Jei apdraustasis yra nepilnametis, draudimo išmoka mokama:
- 6.5.1.** tik į jo asmeninę banko sąskaitą;
- 6.5.2.** esant nepilnamečiui iki 14 m. amžiaus, vienam iš nepilnamečio tėvų, jei yra raštiškas kito sutikimas;
- 6.5.3.** esant nepilnamečio 14 m. ar vyresnio raštiškam sutikimui, vienam iš tėvų.
- 6.6.** Draudikas, mokėdamas draudimo išmoką draudėjams, turintiems teisę įstatymų nustatyta tvarka susigrąžinti mokesčius dėl draudimo objekto atstatymo iki buvusios būklės, mažina draudimo išmoką atitinkama galimų susigrąžinti mokesčių suma. Šiuo atveju, skaičiuojant išmokos dydį, pirmiausia atimama mokesčių suma, o po to išskaita.
- 6.7.** Atleidimas nuo draudimo išmokos mokėjimo:
- 6.7.1.** draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką, jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo tyčios;

- 6.7.2. draudimo išmoka nėra mokama, jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaulė, t.y. draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidina nuostolio sumą.
- 6.8. Draudikas turi teisę sumažinti draudimo išmoką, jei draudėjas ir/ar apdraustasis, ir/ar naudos gavėjas:
  - 6.8.1. tinkamai neinformuoja draudiko pateikia neteisingą ar nepilną informaciją apie draudžiamąjį įvykį;
  - 6.8.2. nesiima priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui;
  - 6.8.3. nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingų draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu;
  - 6.8.4. nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis;
  - 6.8.5. nesiima priemonių, kurios įgalintų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš ją padariusio asmens ar veikia tokiu būdu, kad sukelia sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimo teisę (subrogaciją).
- 6.9. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
- 6.10. Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.
- 6.11. Jei išmokėjęs draudimo išmoką paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje numatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudiko rašytiniu reikalavimu per 30 kalendorinių dienų draudėjas privalo grąžinti draudikui visą draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus atvejus, numatytus įstatymais.
- 6.12. Draudimo įmokos įskaitymas:
  - 6.12.1. į draudimo išmoką įskaitoma nesumokėta draudimo įmoka, kurios mokėjimo terminas suėjęs, ir kitos laiku nesumokėtos sumos;
  - 6.12.2. jei išmokėjęs draudimo išmoką draudimo sutartis pasibaigia, į draudimo išmoką įskaitomos visos pagal tą draudimo sutartį nesumokėtos draudimo įmokos.
- 6.13. Draudikas neatlygina žalų ir nesuteikia draudiminės apsaugos, jei tokių žalų atlyginimui arba draudiminės apsaugos suteikimui taikomos Jungtinių Tautų prekybinės, ekonominės ar kitos sankcijos, draudimai, apribojimai bei kiti Draudikui taikomi įstatymai, nurodymai ir reglamentai.

7. Pareiga saugoti informaciją

- 7.1. Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis.
- 7.2. Informacija apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, kurią draudikas gavo vykdydamas draudimo veiklą, gali būti atskleista:
  - 7.2.1. teismams, teisėsaugos ir kitoms institucijoms įstatymų nustatytais atvejais;
  - 7.2.2. teismui, nagrinėjančiam draudėjo (pareiškėjo) ir draudiko ginčus;
  - 7.2.3. perdraudikams, draudiko akcininkų grupės įmonėms;
  - 7.2.4. draudiko samdomiems ekspertams, atstovams, konsultantams;
  - 7.2.5. arbitražiniam teismui, nagrinėjančiam draudėjo ir draudiko ginčą, draudėjo įgaliojamam atstovui ar tarpininkui;
  - 7.2.6. esant draudėjo sutikimui arba jo prašymui.

8. Teisių ir pareigų perleidimas pagal draudimo sutartį

- 8.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.
- 8.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas draudikas privalo paskelbti mažiausiai dviuose dienraščiuose, platinamuose visoje Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurioje draudimo įmonė vykdo veiklą. Skelbime apie ketinimą perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį turi būti nurodytas ne trumpesnis kaip 2 mėnesių terminas per kurį draudėjas turi teisę raštu pareikšti draudimo įmonei savo prieštaravimą dėl ketinimo perleisti teises ir pareigas pagal draudimo sutartį.
- 8.3. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Grąžinamos įmokos apskaičiavimo tvarka aprašyta šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6. skyriuje.
- 8.4. Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio draudiko pritarimo.

9. Ginčų tarp draudėjo ir draudiko sprendimo tvarka

Ginčai, kylantys iš draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu. Jei šalys nepasiekia susitarimo, ginčas sprendžiamas teisme pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

10. Draudimo sutarčiai taikoma teisė

Draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė, jeigu draudimo sutartyje nesutaria kitaip.

11. Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka

- 11.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 11.2. Pranešimai kitai sutarties šaliai siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu, paštu arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Pranešimas, išsiųstas elektroniniu laišku elektroninio pašto adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba laišku adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba perduotas fakso numeriu, nurodytu draudimo liudijime, arba įteiktas kitai sutarties šaliai adresu, nurodytu draudimo liudijime, naudojantis kurjerio paslaugomis, laikomas įteiktas tinkamai pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Draudimo sutarties šalys privalo informuoti viena kitą apie pasikeitusį adresą ar kitus kontaktinius duomenis.

11.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:

11.3.1. kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos - kai siunčiama elektroniniu paštu, faksimiliniu ryšiu;

11.3.2. kai siunčiama paštu:

- a) pranešimas laikomas įteiktas tinkamai praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo – kai siunčiama paštu paprastu laišku;
- b) pranešimo gavimo diena (pranešimo gavimo diena nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę) – kai siunčiama paštu registruotu laišku.
- c) diena, kurią draudėjui yra įteikiamas pranešimas - kai siunčiama per kurjerį.

12. Asmens duomenų apsauga

12.1. Duomenų subjektas yra:

12.1.1. draudėjas – fizinis asmuo;

12.1.2. su draudėju – fiziniu asmeniu – susijęs asmuo (draudėjo atstovas, šeimos narys ir pan.).

12.2. Draudikas tvarko duomenų subjekto asmens duomenis, gautus iš draudėjo, ketinančio naudotis ar besinaudojančio draudiko paslaugomis, taip pat gautus iš kitų Bendrosiose draudimo sąlygose nurodytų šaltinių. Duomenų subjektui nesutikus pateikti draudikui reikalingų asmens duomenų, draudimo paslaugos negali būti suteikiamos.

12.3. Draudėjas privalo užtikrinti, kad savo nurodytus susijusius asmenis, kurių asmens duomenis pateikė draudikui, supažindins su šiomis asmens duomenų apsaugos sąlygomis iki paslaugų sutarties pasirašymo datos, o su draudėju susiję asmenys sutiks su šiomis sąlygomis.

12.4. Duomenų subjektas yra informuotas, kad:

12.4.1. draudikas turi teisę tvarkyti duomenų subjekto asmens duomenis, nurodytus draudimo sutartyje ir/ar su draudimo sutarties sudarymu susijusiuose draudiko gautuose dokumentuose draudimo sutarties vykdymo tikslais;

12.4.2. duomenų subjektas turi teisę susipažinti su savo tvarkomais asmens duomenimis;

12.4.3. duomenų subjektas turi teisę reikalauti ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslius savo asmens duomenis;

12.4.4. duomenų subjekto duomenys gali būti teikiami:

- a) teisėsaugos institucijoms, bankams, valstybės registrams, sveikatos priežiūros įstaigoms, draudimo bendrovėms ir kitiems tretiesiems asmenims pagal poreikį, reikalingą draudikui ar draudiko įgaliotiems tretiesiems asmenims sudarius draudimo sutartį, vertinant įvykčius įvykius ir/ar nustatant draudimo išmokų dydžius per sutarties galiojimo laikotarpį;
- b) asmenims, kurių veikla susijusi su skolų išieškojimu ar skolininkų duomenų bazės kūrimu, administravimu ar naudojimu, kad šie prirėkus galėtų organizuoti skolų administravimą ir išieškojimą iš draudėjo;
- c) pateikimas pastariesiems yra susijęs su draudiko pranešimų draudėjui spausdinimu ir/ar siuntimu, archyavimu ir/ar dokumentų saugojimo paslaugas draudikui teikiantiems asmenims.

II dalis. Mobiliosios technikos draudimo sąlygos

1. Papildomos sąvokos

1.1. Mobilioji technika – kurios nors veiklos srities mobiliosios mašinos, mobilūs mechanizmai ar jų įtaisai, įrankiai.

1.2. Saugoma teritorija – aptverta (uždara), tamsiu paros metu apšviesta teritorija su kontroliuojamu transporto priemonių įvažiavimu ir išvažiavimu bei fizinių asmenų įėjimu ir išėjimu, kurioje esantis draudimo objektas įmonės personalo ar apsaugos darbuotojų saugomas visą parą.

1.3. Saugumo reikalavimai – pareiga laikytis reikalavimų, išvardytų draudimo sutartyje, nustatytų teisės aktų ar kitaip nurodytų raštu, skirtų apsaugoti nuo žalos ar sumažinti galimybę žalai atsirasti.

1.4. Subrogacija – draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (atgręžtinio reikalavimo teisė).

1.5. Su draudėju susiję asmenys – draudėjo darbuotojai ir asmenys, dirbantys darbo sutarties pagrindu, draudėjo valdybos nariai; teisėti draudimo objekto valdytojai.

2. Draudimo objektas

2.1. Draudimo objektas yra turiniai interesai, atsiradę dėl draudimo sutartimi draudžiamos mobiliosios technikos (toliau tekste - turtas) sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl draudimo sutartyje nustatytų draudžiamųjų įvykių.

2.2. Draudimo sutartyje gali būti draudžiamas turtas, kuris:

2.2.1. priklauso draudėjui;

2.2.2. draudėjo gautas išsimokėtinai arba išperkamosios nuomos būdu;

2.2.3. išnuomotas pagal turto nuomos sutartį;

2.2.4. rašytinės sutarties pagrindu gautas iš kitų subjektų parduoti, saugoti, panaudoti ar kitais draudimo liudijime nurodytais pagrindais, jeigu jo nėra apdraudęs savininkas.

2.3. Draudimo objektu gali būti:

2.3.1. statybinės mašinos ir jų įrenginiai;

2.3.2. žemės ūkio technika;

2.3.3. miško bei specialiosios paskirties arba kitiems darbams naudojama mobilioji technika;

2.3.4. mobiliosios technikos papildomi įrenginiai, reikmenys ir atsarginės dalys (t.y. mobiliosios įrenginių dalys, kurios su pagrindiniu įrenginiu nėra neatskiriamai susietos) yra apdrausti tik tuomet, kai kiekvienas iš jų atskirai su savo draudimo sumomis nurodyti apdrausto turto sąraše;

- 2.3.5. kartu su mobiliąja technika draudžiamos duomenų laikmenos (skaičiavimo mašinų informacijos kaupikliai), jeigu jos negali būti keičiamos (pvz., įvairių rūšių plokštės), duomenys (mašinų priimama informacija), jeigu jie būtini pagrindinei apdraustojo daikto funkcijai (įmonių sistemų programiniai duomenys ar jiems prilygstantys duomenys); kitos duomenų laikmenos ir duomenys apdraudžiami tik tada, jeigu dėl to yra atskirai susitarta;
- 2.3.6. papildomos išlaidos už papildomą darbą, darbą išvežimą ir švenčių dienomis, skubų krovininių pakrovimų ir pervežimą, ypatingais atvejais – už krovininių pervežimų lėktuvais; šios išlaidos susijusios su nuostolių, susidariusių dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimo. Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu pasirinkta papildoma sąlyga „A“;
- 2.3.7. papildomos išlaidos grunto išvalymo darbams, judėjimui ir apsaugai po draudžiamojo įvykio. Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu pasirinkta papildoma sąlyga „B“;
- 2.3.8. draudimo sutartyje gali būti nurodomi ir kitokie turto draudimo objektai;
- 2.3.9. draudžiamas tik tas turtas, kuris nurodytas draudimo sutartyje ar draudimo liudijime.
- 2.4. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, papildomai suteikiama draudimo apsauga:
  - 2.4.1. draudžiamojo įvykio vietos sutvarkymo išlaidos (draudžiama pirmos rizikos draudimu): maksimali draudimo išmoka pagal šį išplėtimą vienam įvykiui ir visam draudimo sutarties galiojimo laikotarpiui – 10 % nuo nuostolio sumos, bet ne daugiau kaip 3.000 EUR. Draudžiamojo įvykio vietos sutvarkymo išlaidos, skirtos draudžiamojo įvykio vietai sutvarkyti ir išvalyti (t.y. sukrauti turtą toje pačioje draudėjo draudimo vietoje arba nugabenti iki artimiausio sąvartyno ir pan.);
  - 2.4.2. apdraustam turtui, kuris buvo laikinai perkeltas iš draudimo vietos, jei tai buvo būtina dėl įvykusio ar realiai grėsusio draudžiamojo įvykio. Draudėjo pareiga saugoti turtą išlieka ir minėto perkėlimo atveju.
- 2.5. Jeigu nėra nustatyta kitaip draudimo sutartyje, nėra apdraudžiama ir draudimo objektu nelaikoma:
  - 2.5.1. transporto priemonės, kurios pritaikytos tik kroviniams ar žmonėms vežti;
  - 2.5.2. vandens ir oro transporto priemonės (pvz., orlaiviai, laivai, valtytės);
  - 2.5.3. eksploatacinės ir pagalbinės medžiagos (pvz., degalai, chemikalai, filtravimo medžiagos, tepalai, aušinimo skysčiai ir valymo priemonės);
  - 2.5.4. kitos dalys, kurios per įrenginio eksploatacinį laikotarpį paprastai daug kartų keičiamos (pvz., formos, matricos, štampai, sietai, žarnos, filtrinės medžiagos, gumos, tekstilės bei dirbtinių medžiagų dangos, taip pat apsauginė danga, guoliai, trupintuvų kūjai ir plokštės).
- 2.6. Susitarus dėl kurio nors iš objektų, išvardintų šių taisyklių II dalies 2.5. punkte, draudimo, šis faktas turi būti nurodytas draudimo liudijimo papildomose sąlygose ar kitur draudimo sutartyje. Savaiminis tokių objektų vertės įtraukimas į draudimo sumą, dėl to nesutarus papildomai ir to neįvardijus draudimo liudijime, nesudaro pagrindo laikyti šiuos objektus apdraustais.

3. Draudimo vieta

- 3.1. Draudimo apsauga galioja tik draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje. Kaip draudimo vieta gali būti nurodyti adresai, žemės sklypai, teritorijos.
- 3.2. Draudimo apsauga galioja ir kitoje draudimo vietoje, nei nurodyta draudimo sutartyje, tik tuo atveju, kai draudimo objektas buvo perkeltas iš draudimo vietos dėl atsitikusio ar realiai grėsusio draudžiamojo įvykio ir toje draudimo vietoje, į kurią jis buvo perkeltas, buvo sunaikintas, sugadintas ar dingęs. Tačiau draudimo apsauga galioja tik tuo atveju, jeigu dėl turto perkėlimo nepadidėja draudimo rizika (draudimo rizikos padidėjimo atvejai nustatyti šių taisyklių II dalies 9. punkte). Jeigu dėl turto perkėlimo padidėja draudimo rizika, draudėjo pareigos nustatytos šių taisyklių II dalies 8.3.5. punkte. Tokiu atveju draudėjui išlieka pareiga rūpintis turto saugumu.

4. Draudimo vertė

- 4.1. Draudimo vertė – vertė, kuria remiantis apskaičiuojamas nuostolis ir mokama draudimo išmoka.
- 4.2. Nustatomi du draudimo vertės tipai.
  - 4.2.1. **Nauja vertė** – tai išlaidos, reikalingos tokios pat paskirties, rūšies, tipo, kokybės, galingumo ir kitų parametrų naujam turtui įsigyti ar pagaminti, įskaitant transportavimo, montavimo ir kitas būtinas išlaidas. Tais atvejais, kai tokių pačių parametrų turtas jau nebegaminamas, jei jo neįmanoma įsigyti dėl kitokių priežasčių ar įsigijimo išlaidos būtų neprotingai aukštos, nauja vertė laikomos išlaidos, būtinos turtui, pagal parametrus kiek įmanoma panašesniai į draudžiamą turtą, įsigyti, pagaminti, įskaitant transportavimo ar montavimo išlaidas ir kitus būtinus kaštus, atskaičiavus kokybės pagerinimo vertę.
  - 4.2.2. **Rinkos vertė** – tai pinigų suma, už kurią galima būtų įsigyti tos pačios paskirties, amžiaus, analogiškų parametrų ir techninių charakteristikų naudotą turtą. Rinkos vertė gali būti įvertinama atsižvelgiant į turto būklę, ridą ir į kitus rinkos vertei įtaką darančius faktorius.
- 4.3. Turtas, draudimo sutarties sudarymo dieną ne senesnis nei 5 metų, yra draudžiamas nauja verte. Kai turtas sutarties sudarymo dieną yra 5 metų ir senesnis, jis draudžiamas rinkos verte, jeigu draudimo sutartyje nenurodyta kitaip dėl naujos, rinkos vertės taikymo, išskyrus atvejus, nurodytus šių taisyklių II dalies 4.4. punkte.
- 4.4. Jei tarp turto, apdrausto nauja verte, yra stipriai nudėvėto turto (turto, kuris nusidėvėjęs 60% ir daugiau), draudimo nuostolio dydis apskaičiuojamas ir draudimo išmoka už tokį turtą mokama remiantis rinkos verte, išskyrus atvejus kai:
  - 4.4.1. šalys draudimo sutartyje nustato kitokį būdą atskirti nauja, rinkos verte draudžiamą turtą;
  - 4.4.2. draudimo sutartyje nustatoma, kad ši sąlyga netaikoma.
- 4.5. Draudėjas yra atsakingas už draudžiamo objekto draudimo vertės teisingumą ir draudimo sumos atitikimą draudimo vertei. Draudėjas turi atsižvelgti į galimą turto vertės padidėjimą draudimo laikotarpiu. Jeigu draudimo sutartis yra tęstinė ar ilgalaikė, keičiantis turto vertėms dėl kainų augimo arba nusidėvėjimo, prievolė peržiūrėti draudimo sumas, kad būtų išvengta nevisiško draudimo ar draudimo padidinta verte, tenka draudėjui.

5. Draudimo suma. Nevisiškas draudimas. Draudimas padidinta verte. Dvigubas draudimas. Išskaita

- 5.1. Turtas yra apdraudžiamas sutarta draudimo suma, nurodyta draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje kiekvienai objektų grupei arba kiekvienam objektui atskirai.
- 5.2. Draudimo išmoka nesumažina draudimo sumos, nustatytos draudimo liudijime, jeigu apdraustas turtas atstatomas (draudėjas įsigyja, pastato, pagamina, suremontuoja per draudžiamąjį įvykį sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą).

- 5.3. Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma mažesnė už draudžiamo turto draudimo vertę įvykio dieną, taikoma nevisiško draudimo sąlyga: draudikas privalo atlyginti draudėjui (apdraustajam, naudos gavėjui) nuostolių dalį, lygią proporcijai tarp draudimo sumos ir draudimo vertės, išskyrus, jei sutartyje nustatyta, kad draudžiama pirmosios rizikos draudimu.
- 5.4. Draudžiant pirmosios rizikos draudimu, draudimo išmoka mokama iki draudimo sutartyje nurodytos draudimo sumos, neatsižvelgiant į tai, kad draudimo suma mažesnė už draudimo vertę.
- 5.5. Draudžiant pirmąją riziką, nevisiškas draudimas galioja tuomet, kai draudimo vertė, nurodyta prašyme draudimo sutarčiai sudaryti ar kituose dokumentuose, draudėjo ar jo atstovo pateiktuose iki sudarant draudimo sutartį, yra mažesnė už draudimo vertę įvykio dieną.
- 5.6. Tais atvejais, kai apdraustojo turto draudimo vertė draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu padidėja iki 10%, palyginti su draudimo verte sudarant draudimo sutartį, nevisiško draudimo sąlyga nėra taikoma, tačiau draudimo išmoka tokiu atveju negali būti didesnė nei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma.
- 5.7. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (toliau tekste – draudimas padidinta verte), draudimo sutartis negalioja tai draudimo sumos daliai, kuri viršija draudimo vertę.
- 5.8. Jeigu draudimo įmokos mokamos periodiškai ir nustatoma, kad draudžiama padidinta suma, o draudimo įmoka dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiui.
- 5.9. Jei draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias draudimo sutartis (toliau tekste – dvigubas draudimas), tuomet kiekvienas draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra išmokų suma negali viršyti nuostolių sumos.
- 5.10. Jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų veiksmų, yra nustatyti kalininkai bei įstatymų nustatyta tvarka įrodyta jų kaltė, draudikas moka draudimo išmoką neišskaičiuodamas besąlyginės išskaitos.
- 5.11. Jei kelios turto grupės (nurodytos šių taisyklių II dalies 2.3. punkte), esančios vienoje draudimo vietoje ir apdraustos viena draudimo sutartimi, sugadinamos ar sunaikinamos dėl to paties draudžiamojo įvykio, taikoma tik viena, didžiausia, konkrečiam draudžiamajam įvykiui draudimo liudijime ar draudimo sutartyje nurodyta išskaita.

6. Draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai

- 6.1. Draudimo apsauga galioja tų įvykių atvejais, kurie numatyti draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje. Be žemiau minimų, gali būti taikomi ir kitokie draudžiamieji įvykiai, kurie nustatomi papildomose sąlygose, nurodyti draudimo liudijime ar individualiai aptarti draudimo sutartyje.
- 6.2. Už šių taisyklių II dalies 2.3.5. punkte apdraustus nurodytus objektus atlyginama tik tuo atveju, jeigu duomenų praradimo ar pasikeitimo nuostoliai atsiranda dėl apdraustos duomenų kaupiklio, kuriame buvo sukaupti šie duomenys, rizikos.
- 6.3. Už žalą, padarytą apdraustos mobiliosios technikos elektroninėms dalims, draudimo išmoka mokama tik tuomet, kai galima įrodyti, jog apdrausta rizika pakeičiamą vienetą (remonto atveju įprastas vieneto pakeitimas) ar bendrą visą apdraustą daiktą veikė iš išorės.
- 6.4. **Ugnis**
  - 6.4.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal ugnies riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
    - a) **gaisro, dūmų, suodžių** – ugnies, kilusios ne šiam tikslui skirtame židinyje, taip pat dūmų, suodžių, išsiveržusių iš gaisro vietos bei skysčio ištekėjimo iš sprinklerinės sistemos, jei suveikus dėl gaisro; taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą ar dėl greta vykusio gaisro;
    - b) **žaibo trenkimo** – tiesioginė žaibo iškrova į apdraustąjį turtą; atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveiktiems medžiams, stulpams, pastatams ir pan.;
    - c) **sprogimo** – dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįsto staiga vykstančio jėgos pasireiškimo;
    - d) valdomo (arba dėl gedimo, avarijos, klaidingų piloto veiksmų ir pan. tapusio nevaldomu) skraidymo aparato, jo dalių, krovinių užkritimo ar atsitrengimo.
  - 6.4.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
    - a) netiesioginio žaibo poveikio, elektros įtampos svyravimo, trumpo jungimo apdraustame turte;
    - b) subatmosferinio slėgio, sprogimo vidaus degimo varikliuose, garo katiluose, talpyklose, vamzdžiuose. Išskyrus atvejus, kai šie įvykiai sugadino ar sunaikino ir kitą apdraustą turtą;
    - c) šilumos poveikio lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepančiam ir pan., išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino ir kitą apdraustą turtą;
    - d) sprogimo, kai talpyklose, vamzdžiuose ar įrengimuose susidarė vakuumas ar sumažėjo slėgis. Dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitam apdraustam turtui yra atlyginami;
    - e) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.
- 6.5. **Vanduo**
  - 6.5.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal vandens riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:
    - a) netikėto skysčio išsiliejimo ar garų išsiveržimo iš stacionarių pastato viduje esančių vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, garo vamzdžių, ventiliacijos ar oro kondicionavimo sistemų, lietaus nuotekų sistemos, sūkurinių vonių ar baseinų vamzdžių, įrangos ir prietaisų, nuolat prijungtų prie minėtų sistemų.
  - 6.5.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
    - a) lietaus ar tirpstančio sniego vandens, prasisunkusio pro stogo dangą ar išorines pastato sienas, išorinių konstrukcijų jungtis, nesandariai uždarytus langus, duris, angas, kurių neturėtų būti pastato išorinėse sienose, stoge;
    - b) vandens išsiliejimo iš vamzdžių, kurie buvo pažeisti juose užšalus vandeniui dėl netinkamo šildymo, arba žalos pastatams, kurie nėra eksploatuojami;
    - c) skysčio išsiliejimo iš sprinklerinės sistemos, jeigu tai įvyksta ją įrengiant;
    - d) audros, liūties, potvynio, krušos ar sniego slėgio. Tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta gamtinių jėgų rizika pagal šią taisyklių II dalies 6.7. punktą;
    - e) gruntinio ar drenažo sistemos vandens poveikio;
    - f) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.

6.6. Vagystė

6.6.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal vagystės riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:

- be draudėjo ar apdraustojo žinios įsilaužus į užrakintas patalpas arba saugomą teritoriją, t.y. sugadinus jų konstrukcijas (sienas, stogą, langus duris, tvorą, vartus ir pan.) arba užraktus;
- pasinaudojus raktu, anksčiau įgytu per apiplėšimą arba įsilaužus, kaip numatyta prieš tai a) dalyje, su sąlyga, kad apie rakto vagystės faktą yra pranešta policijai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 val., sužinojus apie rakto vagystę;
- patekus į patalpas arba saugomą aptvertą teritoriją iki jų uždariant ir pasislėpus joje, jeigu yra pėdsakų, įrodančių šį faktą;
- apiplėšimo - panaudojant fizinę ar psichologinę prievartą arba kai atimamas turtas esant bejėgiškos būklės.

6.6.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:

- pasisavinimo ar vagystės, jeigu įvykio aplinkybių neįmanoma nustatyti (nėra įsilaužimo žymių ir nenustatytas plėšimo faktas) arba dingimas yra nustatomas tik per inventorizaciją;
- paprastos vagystės, kuri vykdoma neįsilaužus į patalpą ar teritoriją;
- to, kai į pastatą, patalpą ar saugomą aptvertą teritoriją patenkama panaudojus pavogtą raktą, apie kurio vagystės faktą per 24 val. nuo sužinojimo nebuvo pranešta policijai bei draudikui;
- bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.

6.7. Gamtinės jėgos

6.7.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal gamtinių jėgų riziką laikomas staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu:

- audros – stipraus vėjo, maksimalių vėjo gūsių, kurių greitis viršija 18 metrų per sekundę;
  - jeigu draudimo vietoje vėjo, vėjo gūsių greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione atliktais meteorologinės tarnybos matavimais arba faktais, kad vėjas draudimo vietoje padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobilijai technikai ar kitiems panašioms tokio paties atsparumo daiktams;
  - draudžiamas tiek tiesioginis turto sugadinimas, sunaikinimas, praradimas dėl audros, tiek atlyginama žala dėl audros, ant draudžiamo turto užvirtus medžiams, stulpams, pastatams, jų dalims ir pan.;
  - taip pat atlyginami liūtis, krušos, sniego slėgio sukelti nuostoliai;
- krušos – ledo gabaliukų kritulių, būdingų šiltajam metų laikui;
  - kai draudimo vietoje negalima nustatyti krušos kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietoje kruša padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobilijai technikai ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- potvynio – sausumos plotų užliejimo dėl neįprasto, staiga ir nenumatyto upių, ežerų, kanalų ir kitų paviršinių vandens telkinių lygio pakilimo;
  - atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie atsirado per potvynį ant apdrausto turto užvirtus medžiams, pastatams, jų dalims ir pan.;
- liūtis – itin smarkaus lietaus, kai per 12 val. ar trumpesnį laiką iškrenta 15 mm ir daugiau kritulių;
  - kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietoje liūtis padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams, mobilijai technikai ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- sniego slėgio – kai per 24 val. ar trumpesnį laiką iškrenta 20 cm ar daugiau kritulių sniego pavidalu, kai sniegas dėl savo svorio sulaužo apdraustą objektą;
  - kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietoje sniegas padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- grunto suslūgimo – natūralaus žemės grunto suslūgimo ar sumažėjimo dėl karstinių reiškinių, grunto nuošliaužos. Nuošliauža laikoma gamtinių jėgų sukelta savaiminė, staigi ir nenumatyta grunto slinktis šlaitu žemyn, veikiant grunto svorio jėgai.

6.7.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo:

- pylimų ar dambų;
- turto, esančio lauke, stoginėse, atvirose priestatuose, išskyrus atvejus, kai turtas yra pritaikytas eksploatuoti lauko sąlygomis, stoginėse, atvirose priestatuose;
- apdraustojo turto dėl vandens, sniego, purvo patekimo į patalpų vidų per angas išoriniuose, atitvariniuose pastato elementuose (stoge, išorinėse sienose, languose, duryse) dėl jų defektų ar nusidėvėjimo, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, liūtis, krušos, sniego slėgio ar kitų draudžiamųjų įvykių;
- dėl sniego, purvo, vandens ar jų nešamų daiktų įsiveržimo pro nesandariai ar nevisiškai uždarytas angas, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamųjų įvykių;
- tose vietovėse, kur, pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenis, potvynis būna ne rečiau nei vieną kartą per 7 metus. Toks įvykis negali būti laikomas staigiu ir netikėtu;
- požeminio vandens lygio pasikeitimo;
- pamatų poslinkiu, sienų skilimu, šlaito erozija – gruntinio vandens, šlaito paviršiumi tekančio vandens ar stovinčių vandenų ardymo darbu, išskyrus atvejus, kai tai yra tiesioginis draudžiamojo įvykio padarinys;
- dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.

6.8. Piktavališka trečiųjų asmenų veikla

6.8.1. Draudžiamuoju įvykiu pagal piktavališkos trečiųjų asmenų veiklos riziką yra staigus ir netikėtas draudžiamojo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl tyčinių pavienių trečiųjų asmenų piktavališkų veiksmų.

6.8.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo:

- sudaužius ar subraižius stiklus, tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta stiklo dūžio rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.9. punkte;
- dėl žalos, padarytos atsitrengus transporto priemonei, tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta avarijos rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.10. punkte;
- dėl vagystės, dingimo, pasisavinimo, neteisėto užvaldymo, tačiau vagystės nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta vagystės rizika, nurodyta šių taisyklių II dalies 6.6. punkte;
- dėl apdrausto turto paviršiaus apipaišymų ar apibraižymų;
- dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.

6.9. Stiklo dūžis

6.9.1. Apdrausto turto vidaus ar išorinių stiklinių elementų (taip pat pagamintų iš stiklo pakaitalų: polikarbonatų, akrilinio stiklo ir pan.) ar jų tvirtinimo elementų sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas laikomas draudžiamuoju įvykiu dėl bet kokių įvykių, staiga ir netikėtai atsitikusių draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu.

6.9.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo:

- a) dėl statybos, rekonstrukcijos, remonto, montavimo darbų, išskyrus, kai tai nėra tiesioginė nuostolio priežastis;
- b) transportuojant;
- c) dėl darbų, susijusių su stiklo apdirbimu: pjaustymu, dažymu, poliravimu, tamsinimu ir pan.;
- d) dėl sugadinimų ar įskilimų, kurie buvo iki draudimo sutarties sudarymo;
- e) dėl paviršiaus apipaišymų ar apibraižymų;
- f) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.

6.10. Avarija

6.10.1. Draudžiamuoju įvykiu yra staigus ir netikėtas įvykis, per kurį dalyvaujant kitai draudėjui nepriklausančiai judančiai ar nejudančiai transporto priemonei, sugadinamas ar sunaikinamas turtas.

6.10.2. Nedraudžiamieji įvykiai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo:

- a) dėl mobiliosios technikos susidūrimo su nevaldomais nejudančiais objektais, įvažiavo į duobę, griovį, nuvažiavo/nuvirto nuo kelio, atsitrengimo į medį ir pan.;
- b) dėl mobiliosios technikos padangų sugadinimo įvažiavus į duobę, užvažiavus ant kliūties, kelkraščio, pašalinio daikto ir t.t.
- c) dėl mobiliosios technikos eksploatavimo, nors ją buvo draudžiama eksploatuoti;
- d) dėl nuostolių, kurie kilo dėl klaidų tvirtinant transportuojamą mobiliąją techniką vežančioje juos transporto priemonėje;
- e) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių, apibrėžtų šių taisyklių II dalies 6.11. punkte.

6.11. Bendri nedraudžiamieji įvykiai.

6.11.1. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo dėl:

- a) karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto;
- b) teroristinio akto; teroristiniu aktu, įskaitant bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės (-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos (-ų), ar vyriausybės (-ių) vardu, ar susijusių su jomis, ar prievartos panaudojimas arba grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priešasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei arba įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį;
- c) branduolinių reakcijų, pvz., branduolio dalijimasis, branduolio sintezė ir radioaktyvus skilimas, jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos periodu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jie kilo dėl branduolinių reakcijų ar reakcijų naudojamų įprastiems gamybiniais, medicinos ar mokslo tikslams, nesusijusiems su branduolinėmis reakcijomis bet kokiuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
- d) turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- e) radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
- f) neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių bei programų naudojimo, kompiuterinių virusų atakų, apsirikiimų pakeičiant ar papildant duomenis draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje. Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių);
- g) žemės drebėjimo ar bet kokio seisminio aktyvumo pasireiškimo;
- h) neišvengiamų natūralių procesų (mikroorganizmų, korozijos, rūdijimo, puvimo, grybelio, išgaravimo, svorio netekimo, natūralaus nusidėvėjimo, spalvos ar kvapo pasikeitimo ir pan.);
- i) augalų, vabzdžių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų, mikroorganizmų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui;
- j) sprogstamojo įtaiso sprogdimo, draudėjui ar jo pavedimu veikiančiam asmeniui naudojant jį gamybos procese (vykdant kasybos, statybos, remonto, griovimo, išmontavimo ir pan. darbus);
- k) grunto tyrimo klaidų, klaidų projektuojant, statant, montuojant, renuojuojant draudžiamąjį turtą (atlyginami tik kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai);
- l) sukčiavimo, t.y. apdraustojo turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu, bei to turto nepaaiškinkimo ar dėl nenustatytų priešasčių dingimo (nepastebėtos vagystės);
- m) įvykių, klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė ar organizacija. Jeigu draudėjas apdraustą turtą ar jo dalį pagaminą pats, jis prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims;
- n) pametimo, dingimo, trūkumų;
- o) akivaizdžiai brokuoti, nekokybiški, netinkamų dalių, medžiagų, įrengimų naudojimo; turto projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo;
- p) natūralaus apdrausto draudimo objekto sėdimo, plėtimosi, skilimo;
- q) elektros energijos, dujų, skysčių, šilumos, kitų gamybai (veiklai) reikalingų elementų tiekimo nutrūkimo ar nepakankamo tiekimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudžiamąjo įvykio;
- r) draudėjo, naudos gavėjo, apdraustojo tyčios;
- s) vidinių mechaninių arba vidinių elektrinių sutrikimų (įskaitant trumpą jungimą, viršįtampius), aušinimo ar kito skysčio užšalimo, prastos kokybės ar nepakankamo kiekio kuro arba tepalinės alyvos, nekokybiškai atliktų remonto darbų, netinkamo eksploatavimo; išskyrus atvejus, kai toks nuostolis įvyksta dėl avarijos, kai matomi išoriniai apgadinimai;
- t) gedimų, lūžimų, skilimų, kurie atsirado ne kelių eismo įvykio (avarijos) metu ar nesusidūrus su judančiu/nejudančiu, valdomu/nevaldomu objektu;
- u) apdraustojo objekto naudojimo ne pagal tiesioginę paskirtį;

- v) draudėjo ar jo atstovo vairavimo esant neblaiviam, apsvaigus nuo vaistų, narkotinių ar kitų svaiginamųjų medžiagų, taip pat alkoholio, narkotinių ar kitų svaiginamųjų medžiagų vartojimo po eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo arba vengiant neblaivumo ar apsvaigimo patikrinimo;
- w) apdrausto objekto vairavimo, darbo ar kitokio valdymo asmens, kuris neturi teisės tai daryti (pvz., neturintis atitinkamo pažymėjimo, leidimo, licenzijos, teisų ar pan.);
- x) eksploatuojamo turto hidrotechninėse statybose, vandeningose vietovėse (pelkėse, raistuose, durpynuose, potvynio zonos, upių deltoje) ar ant plaukiojančių aikštelių;
- y) turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo pervežant vandens ar oro transporto priemonėmis, sąlyga netaikoma, kai turtas gabenamas keltu, išskyrus išvažiavimą ir įvažiavimą į keltą sava eiga;
- z) turto eksploatavimo tuomet, kai jis yra techniškai netvarkingas ar jam buvo būtinas remontas, jeigu tai yra tiesioginė turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo priežastis;
- aa) draudimo objekto, kuris įvykio dieną buvo senesnis nei 10 metų ir buvo patirti nuostoliai dėl ugnies, gaisro, sprogimo, jei tai kilo pačiame apdraustame turte dėl trinties, gedimo ar jam veikiant sukeltos kibirkšties;
- bb) nuostoliai neatlyginami jei sugadinamos ar sunaikinamos tik padangos neapgdinant kitų apdrausto objekto dalių;
- cc) bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, draudimo Taisyklėse ar draudimo sutartyje nenumatytų kaip draudžiamieji įvykiai.

6.11.2. Draudėjas ir draudikas gali susitarti ir draudimo sutartyje išvardinti kitas rizikas, dėl kurių pasireiškimo gali atsitikti draudžiamasis įvykis. Draudimas galioja tik nuo draudimo sutartyje išvardintų draudimo rizikų.

7. Ikisutartinės šalių teisės ir pareigos. Draudimo įmokos nustatymas

7.1. Papildomai prie šių taisyklių I dalies. Bendrųjų draudimo sąlygų dalyje aprašytų ikisutartinių draudimo sutarties šalių teisių, pareigų, draudžiant turtą, taip pat galioja šios teisės ir pareigos:

- 7.1.1.** draudėjo pareiga pateikti draudikui norimų drausti objektų draudimo sumas ir nurodyti pageidaujimą draudimo vertės tipą;
- 7.1.2.** kitos ikisutartinės draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos – kaip nustatyta šių taisyklių I dalies. Bendrosiose draudimo sąlygose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.
- 7.2.** Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi šalių susitarimu.

8. Draudėjo ir draudiko teisės ir pareigos sutarties galiojimo laikotarpiu

8.1. Papildomai prie šių taisyklių I dalies. Bendrųjų draudimo sąlygų dalyje aprašytų draudėjo ir draudiko teisių ir pareigų, draudžiant turtą, galioja papildomos teisės iš pareigos.

8.2. Draudiko teisės.

8.2.1. Iš anksto su draudėju suderintu laiku draudikas turi teisę apžiūrėti draudžiamus objektus, patikrinti draudėjo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį vykdymą, priešgaisrinės, turto apsaugos sistemų techninę būklę. Jeigu, draudikui apžiūrint apdraustus objektus, bus nustatyta, kad draudėjas nesilaiko draudiko nurodymų, draudimo sutartyje nustatytų saugumo priemonių, priešgaisrinės apsaugos, turto saugojimo ir eksploatacijos taisyklių, darbo saugos reikalavimų, draudikas turi teisę, pranešdamas draudėjui apie tai raštu, nurodyti protingą terminą, per kurį nustatyti trūkumai turi būti pašalinti. Jei per šį laiką trūkumai nepašalinami, tai yra esminis draudimo sutarties pažeidimas ir draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį kaip nustatyta šių taisyklių I dalies. Bendrųjų draudimo sąlygų 3.5. punkte.

8.2.2. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas gali patikrinti, ar nėra nevisiško draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.3. punkte.

8.2.3. Įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra draudimo padidinta vertė, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.7. punkte.

8.2.4. Įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra dvigubo draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 5.9. punkte.

8.3. Draudėjo pareigos.

8.3.1. Draudėjas privalo sudaryti draudikui sąlygas apžiūrėti draudžiamus objektus, patikrinti draudėjo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį vykdymą, priešgaisrinės, turto apsaugos sistemų techninę būklę, kaip nustatyta šių taisyklių II dalies 8.2.1. punkte, bei pašalinti trūkumus, jei tokie būtų nustatyti.

8.3.2. Kai apdraustas turtas laikomas pastatuose, draudėjas privalo rūpintis, kad šių pastatų atitvarinės konstrukcijos, vandentiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos vamzdiniai, elektros instaliacija būtų nuolat prižiūrima ir tvarkinga:

- a) rūpintis, kad pastatų stogo danga būtų tvarkinga;
- b) sugedus elektros instaliacijos įrengimams, nedelsiant juos suremontuoti;
- c) nedelsiant vykdyti kompetentingų institucijų nurodymus dėl esamų konstrukcijų ar inžinerinių sistemų atnaujinimo, objektų priešgaisrinės būklės pagerinimo;
- d) rūpintis, kad visi užraktai, spynos, signalizacijos sistemos ir prietaisai būtų visą laiką tvarkingi ir veikiantys, nedelsiant pašalinti jų trūkumus ir gedimus; nedelsiant pakeisti spynas, kurių raktai pamesti, pavogti ar atimti.

8.3.3. Laikytis visų esamų ir draudimo sutartyje papildomai sutartų objekto saugumo ar rizikos mažinimo priemonių; kontroliuoti, kad vykdoma veikla atitiktų įstatymuose, norminiuose aktuose, turto eksploatavimo taisyklėse, darbo saugos taisyklėse, priešgaisrinės apsaugos tarnybų nurodymuose keliamus saugumo reikalavimus, mobiliosios technikos ir pastatų, kuriuose laikoma ši technika, projektinis apkrovimas nebūtų viršytas.

8.3.4. Draudžiamąjį įvykių atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo:

- a) nedelsiant, atsižvelgiant į galimybes ir aplinkybes, imtis visų protingų priemonių užkirsti kelią žalai atsirasti ar jos dydžiui sumažinti. Draudikas atlygina protingas išlaidas, patirtas vykdant šį reikalavimą. Šios išlaidos įskaičiuojamos į nuostolio dydį, nepriklausomai, ar šios išlaidos davė ar nedavė norimų rezultatų;
- b) nedelsiant apie įvykį pranešti atitinkamoms institucijoms ar tarnyboms (pvz., policija, greitoji pagalba, priešgaisrinė tarnyba, avarinės tarnybos ir pan.);
- c) nedelsiant, nuo sužinojimo apie įvykį, pranešti draudikui apie įvykį (vėliausiai – per penkias darbo dienas), nurodant žinomą ar numanomą įvykio priežastį;

- d) saugoti sugadintą turtą ar jo liekanas iki atvyks draudiko atstovas bei sudaryti sąlygas turtą apžiūrėti, nebent draudiko atstovas nurodo, kad tai nėra būtina. Jei draudiko atstovas duoda nurodymus dėl turto, jo liekanų saugojimo, būtina nurodymus vykdyti. Išlaidos, patirtos vykdant nurodymus, įtraukiamos į nuostolių sumą;
  - e) suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis (patikrinti turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kitus dokumentus);
  - f) pateikti visus turimus dokumentus ir informaciją apie draudžiamąjį įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį. Draudiko reikalavimu draudėjas (naudos gavėjas) taip pat privalo pateikti dokumentus apie draudžiamąjį įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį, kuriuos jis turi teisę gauti įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Preliminarus dokumentų sąrašas draudimo išmokai gauti:
    - prašymas draudimo išmokai gauti, kur turi būti aprašytas draudžiamasis įvykis ir nurodoma sąskaita, į kurią pervesti draudimo išmoką;
    - sunaikinto ar sugadinto turto sąrašas, kuriame nurodomas turto pavadinimas, įsigijimo metai, kaina, įsigijimo dokumentai;
    - sąmata, sąskaitos faktūros, mokėjimo pavedimai, pirkimo čekiai, patvirtinantys nuostolio dydį bei išlaidas turtui gelbėti;
    - jei turtas sunaikintas ar sugadintas dėl gaisro, būtinos dokumentų, gautų iš priešgaisrinės tarnybos, kopijos;
    - jei turtas sunaikintas, sugadintas, ar prarastas dėl vagystės, apiplėšimo, neteisėtos trečiųjų asmenų veikos ar vandalizmo, būtini dokumentai iš policijos, patvirtinantys įvykį, objekto apsaugos sutartis, jei tokios buvo sudarytos.
 Draudikas turi teisę pareikalauti ir kitų dokumentų, kurie yra reikalingi įvykio aplinkybėms ir nuostolio dydžiui nustatyti;
  - g) draudėjas privalo pateikti draudikui visus turimus dokumentus, įrodymus ir visą informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos, ir bendradarbiauti, kad draudikas tinkamai įgyvendintų jam perėjusį reikalavimo teisę;
  - h) draudikui pareikalavus, suderinti (draudėjas ir su draudėju susiję asmenys, naudos gavėjas) su draudiko įmone ar organizacija, kuri vykdyt sunaikinto, sugadinto, prarasto turto, už kurį bus mokama išmoka, projektavimo, remonto, gaminimo darbus arba suderinti projektavimo bei turto atstatymo darbų sąmatas. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo;
  - i) jei išmokėjus išmoką:
    - paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama, draudikui raštu pareikalavus, per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
    - dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda, būtina grąžinti gautą draudimo išmoką arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui;
    - dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda, bet apgadintas, būtina grąžinti permokėtą draudimo išmokos dalį draudikui, ir draudikas įsipareigoja padengti remonto išlaidas arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui.
- 8.3.5.** Sužinojus apie padidėjusią draudimo riziką, būtina per 5 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką. Draudimo rizikos padidėjimo atvejai yra numatyti šių taisyklių II dalies 9. punkte bei draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
- 8.3.6.** Minėtas draudėjo pareigas taip pat gali atlikti draudėjo darbuotojas arba su juo susiję asmenys. Visi šių Taisyklių nurodymai, skirti draudėjui, yra privalomi ir draudėjo darbuotojams ar su juo susijusiems asmenims. Draudėjas laikomas atsakingas už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, kylančias iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia draudėjo darbuotojai ar su juo susiję asmenys.
- 8.4.** Draudiko pareigos.
- 8.4.1.** Gavus pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, per penkias darbo dienas atvykti į įvykio vietą ar raštu pateikti instrukcijas dėl tolimesnio įvykio tyrimo veiksmų.
- 8.4.2.** Nedelsiant paprašyti iš atitinkamų įstaigų dokumentų, patvirtinančių įvykio faktą ir aplinkybes, jei tokie dokumentai reikalingi.

9. Draudimo rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi sutartyje numatytos aplinkybės

- 9.1.** Rizikos padidėjimas ar atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės ir apie kuriuos draudėjas privalo nedelsiant informuoti draudiką:
- 9.1.1.** draudimo vietos pakeitimas;
  - 9.1.2.** kai neveikia, nenaudojamos ar netaikomos turto apsaugos priemonės, prieš sudarant draudimo sutartį nurodytos draudikui kaip veikiančios, įrengtos, prieš sudarant draudimo sutartį;
  - 9.1.3.** bet kokios kitos informacijos, nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitaip pateiktos draudikui sudarant draudimo sutartį, pasikeitimas;
  - 9.1.4.** jei draudėjas sudaro draudimo sutartį su kitu draudikui dėl to paties turto draudimo nuo apdraustos rizikos. Pranešime, draudikui turi būti nurodomas kitas draudikas, kita sutartimi draudžiamas turtas, draudimo sumos ir rizikos;
  - 9.1.5.** sąlygų, numatytų šių taisyklių II dalies 8.3. punkte, nesilaikymas.

10. Nuostolio dydžio apskaičiavimas

- 10.1.** Turtas laikomas sugadintu, jei jį įmanoma ir ekonomiškai tikslinga suremontuoti. Turtas laikomas sunaikintu, jeigu jo remontas negalimas dėl techninių priežasčių arba ekonominiu požiūriu nėra tikslingas. Turto remontuoti ekonomiškai netikslinga, jei būtinosios remonto išlaidos yra lygios arba viršija sugadinto turto naują atkuriamąją vertę. Turtas laikomas prarastu, jei po draudžiamąjį įvykio nėra išlikę turto liekanų.
- 10.2.** Remonto išlaidomis nelaikomos išlaidos, kurios patirtos nesant draudžiamajam įvykiui, t.y. išlaidos už turto priežiūrą, remontus ir pan.
- 10.3.** Kas laikoma nuostoliu:
  - 10.3.1.** Kai turtas apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjį įvykio sugadintas, nuostoliu laikoma turto remonto kaina, bet ne daugiau turto naujos vertės nuostolio skaičiavimo dieną. Keičiant sugadintas detales naujomis, nusidėvėjimas neskaiciuojamas.
  - 10.3.2.** Kai turtas, sutarties sudarymo dieną yra iki 2 metų, apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjį įvykio sunaikintas ar prarastas, nuostoliu laikoma analogiško naujo turto įsigijimo, pagaminimo kaina, įtraukiant projektavimo, montavimo, pristatymo, transportavimo ir su tuo susijusias išlaidas nuostolio skaičiavimo dieną.
  - 10.3.3.** Kai turtas, sutarties sudarymo dieną yra 2 metų ir senesnis, apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamąjį įvykio sunaikintas ar prarastas, nuostolis nustatomas vadovaujantis likutine verte, kuri apskaičiuojama iš naujos vertės atimant nusidėvėjimo procentą, kuris pateiktas taisyklių III dalies „Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos“ priede Nr. 2.

- 10.3.4.** Kai turtas apdraustas rinkos verte ir dėl draudžiamojo įvykio sugadintas remontuotinas, nuostolis už keičiamas naujas originalias mobiliojo įrenginio detales ir kitus reikmenis apskaičiuojamas atsižvelgiant į tokios mobiliosios technikos nusidėvėjimą, kaip nurodyta pagal šių taisyklių III dalies „Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos“ priedą Nr. 1. Kai sugadintos ar sunaikintos mobiliosios technikos detalės keičiamos nenaujomis, tai tokiu atveju nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Turto remonto kaina negali viršyti turto rinkos vertės prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 10.3.5.** Kai turtas apdraustas rinkos verte ir dėl draudžiamojo įvykio sunaikintas ar prarastas – turto rinkos vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet neviršijant analogiško turto įsigijimo, pagaminimo ar pastatymo kainos nuostolio skaičiavimo dieną.
- 10.3.6.** Į nuostolio sumą įtraukiamos visos protingos ir ekonomiškai pagrįstos išlaidos, patirtos siekiant užkirsti kelią nuostoliams ar juos sumažinti, turtui saugoti, bei kitos išlaidos, reikalingos draudžiamojo įvykio priežastims ir nuostolio dydžiui nustatyti, visos išlaidos, patirtos vykdant draudiko nurodymus, teritorijos sutvarkymo išlaidos kaip apibrėžta šių taisyklių II dalies 2.4.1. punkte, taip pat išlaidos, atsirandančios dėl to, kad, siekiant dėl draudžiamojo įvykio atkurti apdraustąjį sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą reikia perkelti, pakeisti arba saugoti kitą apdraustą turtą (pvz., serviso darbuotojų atvykimo išlaidos, detalių siuntimo išlaidos, transportavimo po įvykio (išskyrus gelbėjimo darbų) išlaidos ir pan.).
- 10.4.** Jei dalį žalos atlygino valdžios institucijos ar kiti asmenys, ši suma neįtraukiama į nuostolius.
- 10.5.** Jei turtas sunaikintas, nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamojo įvykio išlikusių turto vertę (liekanų vertę).
- 10.6.** Turto remonto atveju nuostoliu laikomos tik remonto išlaidos, būtinos sugadintam turtui atstatyti iki prieš pat įvykį buvusios būklės, tačiau ne daugiau nei to turto draudimo vertė ir draudimo suma, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 10.7.** Stiklo dūžio nuostoliu yra laikoma naujo tokio pat stiklo bei su juo tiesiogiai susietų objektų atkūrimo vertė, įskaitant darbų, susijusių su sudužusio stiklo pakeitimu, išlaidas, tačiau neviršijant konkretaus objekto draudimo sumos.
- 10.8.** Papildomos išlaidos už viršvalandinį darbą, darbą išvežimą ir švenčių dienomis, skubų krovinių pakrovimą ir pervežimą, išlaidas tvarkymo darbams ir atliekų pašalinimui, išlaidas grunto išvalymo darbams, judėjimui ir apsaugai po draudžiamojo įvykio apskaičiuojamos pagal realiai patirtus nuostolius, bet ne didesnės kaip pasirinktos draudimo sumos (pirmos rizikos draudimas).
- 10.9.** Pridėtinės vertės mokestis (PVM), sumokėtas už atliktus darbus, įsigytas medžiagas ar pan. išlaidas, įtraukiamas į nuostolio sumą tik tada, kai jis yra įtrauktas į turto draudimo vertę ir draudimo sumą sudarant sutartį, ir negali būti sugrąžintas iš biudžeto bei draudėjas pateikia pranešimą apie tai, nurodydamas, kokiais įstatymais ar poįstatyminiais aktais remiantis tai negali būti padaryta.

11. Ekspertų dalyvavimas

- 11.1.** Kiekviena draudimo sutarties šalis gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir nuostolio dydį.
- 11.2.** Jeigu draudimo sutarties šalys nesusitaria kitaip, ekspertais negali būti skiriami asmenys, kurie yra draudiko arba draudėjo konkurentai, turi su jais verslo ryšių, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius ir pan.

12. Draudimo išmokos mokėjimas. Draudimo išmokos nemokėjimo ir mažinimo atvejai

- 12.1.** Teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo (draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t. y. kuris patiria nuostolius.
- 12.2.** Draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turtą apskaičiuojama pagal patirtą nuostolio dydį, įvertinus dvigubą draudimą, nevisišką draudimą, draudimą padidinta verte. Iš tokiu būdu apskaičiuotos mokėtinos draudimo išmokos atimama sutartyje ar Taisyklėse numatyta išskaitos suma. Bet kuriuo atveju draudimo išmoka už apdraustą turtą neviršija to turto draudimo sumos, išskaičiavus išskaitą.
- 12.3.** Pirmiausia yra išmokama draudimo išmoka, apskaičiuota remiantis rinkos verte.
- 12.4.** Turtui, apdraustam nauja verte, skirtumas tarp paskaičiuotos išmokos sumos ir sumos, išmokėtos remiantis rinkos verte, yra mokamas, jeigu per dvejus metus:
- suremontuojamas arba įsigijamas tos pačios rūšies, paskirties ir charakteristikų turtas;
  - draudikui raštu pritarus, įsigijamas kitos rūšies ar kokybės turtas vietoj sugadinto ar sunaikinto. Teisę į skirtumą turi tik draudėjas arba naudos gavėjas. Perduoti šios teisės kitiems asmenims negalima.
- 12.5.** Jeigu sugadinto ar sunaikinto turto atstatymas užsitęsia daugiau nei dvejus metus dėl oficialių institucijų veiksmų, šis laikotarpis yra pridodamas prie šių taisyklių II dalies 12.4. punkte nurodyto dviejų metų laikotarpio.
- 12.6.** Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo terminą, jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje.
- 12.7.** Draudimo išmoka yra išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtiną nustatyti draudžiamojo įvykio faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui.
- 12.8.** Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą, jei prieš draudėją, su draudėju susijusį asmenį ar naudos gavėją yra pareikštas civilinis ieškinys, pradėtas ikiteisminis tyrimas ar prasidėjęs teisminis nagrinėjimas. Išmokėjimas atidedamas iki proceso pabaigos, jeigu sprendimas procese turi reikšmę nustatant, ar įvykis yra draudžiamasis, nustatant nuostolio dydį bei kitais draudimo sutartyje ar įstatymais numatytais atvejais.
- 12.9.** Draudimo išmoka yra mokama į raštu nurodytą draudėjo (naudos gavėjo) arba į jo raštu nurodyto asmens banko sąskaitą arba, draudiko pasirinkimu, mokama tiesiogiai statybos, remonto ar kitoms įmonėms bei organizacijoms už sunaikinto, sugadinto turto atstatymą, remontą, turto gelbėjimą, nuostolių mažinimą, įvykio tyrimą ir pan.
- 12.10.** Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti žemiau išvardintais atvejais:
- 12.10.1.** Jeigu draudėjas nepranešė draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą, ir dėl šios priežasties buvo patirti ar padidėjo nuostoliai.
- 12.10.2.** Jeigu draudėjas nevykdė draudiko duotų ir draudimo liudijime nustatytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo.
- 12.10.3.** Jeigu draudėjas ar su draudėju susijęs asmuo dėl savo kaltės neįvykdė ar netinkamai vykdė šių taisyklių II dalies 8.3.2. ir 8.3.3. punktuose ir 8.3.4. punkto a), b), c) papunkčiuose numatytas pareigas ir dėl šios priežasties buvo patirti ar padidėjo nuostoliai.
- 12.10.4.** Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas tinkamai neinformuoja draudiko, tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikia neteisingą ar ne visą informaciją apie draudžiamąjį įvykį.
- 12.10.5.** Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesiima protingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžio sumažinimui.
- 12.10.6.** Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingų draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu.
- 12.10.7.** Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis.

- 12.10.8.** Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas nesiima protingų priemonių, kurios padėtų išsiaiškinti žalos atlyginimą iš jų padariusio asmens, ar sukelti sunkumų draudikui įgyvendinti jo reikalavimo teisę (subrogaciją).
- 12.10.9.** Jei draudėjas, apdraustasis ar naudos gavėjas, sudarant draudimo sutartį, nurodė esant įrengtas apsaugos sistemas, kurios nebuvo naudojamos arba nebuvo įrengtos.
- 12.10.10.** Kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
- 12.11.** Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką:
- 12.11.1.** jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo tyčios;
- 12.11.2.** jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, t.y. draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klaidodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidina nuostolio sumą;
- 12.11.3.** jei vagystės ar apiplėšimo fakto nepatvirtina policija, o taip pat už tuos daiktus, apie kurių dingimą dėl draudžiamąjį įvykių draudėjas nepranešė policijai.
- 12.12.** Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
- 12.13.** Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, priežastinį ryšį tarp pažeidimo ir padarinių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

13. Baigiamosios nuostatos

- 13.1.** Jei draudimo sutartyje draudimo sumos, išskaitos, įmokos ar kitos sumos nurodytos kita valiuta nei litai, atitinkami mokėjimai pagal draudimo sutartį daromi litais pagal mokėjimo dieną galiojantį oficialų Lietuvos banko nustatytą lito ar atitinkamos valiutos kursą.
- 13.2.** Draudimo sutarties šalys, sudarydamos draudimo sutartį, gali papildyti šias Taisykles, arba susitarti dėl kitų, nei šiose Taisyklėse nurodytos, sąlygų taikymo.

III dalis. Papildomos mobiliosios technikos draudimo sąlygos

Papildoma sąlyga „VISŲ RIZIKŲ“

Ši sąlyga suteikia plačiausią draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

- Draudimo apsauga apdraustajam turtui apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus įvykius, nurodytus šios papildomos sąlygos 2 punkte, taisyklių II dalies 6.11. punkte arba dėl kitų draudėjo ir draudiko sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių.
- Nedraudžiamieji įvykiai. Draudimo išmoka nemokama, jeigu draudimo sutartyje raštu nesutarta kitaip, kai apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas arba atsirado nuostolių dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių:
  - dėl lietaus, potvynio, sniego slėgio poveikio, kitokių kritulių ar audros apdraustam turtui esančiam lauke, stoginėse, atvirose priestatuose bei statiniuose ar šiltnamiuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga, išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti ar saugoti lauke, stoginėse, atvirose priestatuose bei statiniuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga;
  - dėl sniego, purvo, vandens ar jų nešamų daiktų įsiveržimo pro nesandariai ar nevisiškai uždarytas angas, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamųjų įvykių;
  - trūkumų ir defektų, apie kuriuos draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo arba privalėjo žinoti;
  - vagystės (be įsibrovimo ar plėšimo požymių), tačiau nuostoliai dėl vagystės su įsibrovimu, plėšimo bei vandalizmo po įsibrovimo yra atlyginami. Vagystė su įsibrovimu – tai turto pagrobimas įsilaužus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpą ar saugomą teritoriją; turto pagrobimas iš užrakintos patalpos ar saugomos aptvertos teritorijos, prieš jos užrakinimą į ją įsigavus ar ten pasislėpus; taip pat turto pagrobimas įsibrovus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpą ar saugomą aptvertą teritoriją panaudojus padirbtą raktą ar tikrą raktą, kuris pagrobtas vagystės arba plėšimo metu įsilaužus, ir tik tais atvejais, kai dėl šio fakto pranešta policijai. Plėšimas – tai turto pagrobimas panaudojus fizinį smurtą ar grasinant jį panaudoti tuoj pat arba kitaip atimant galimybę draudėjui ar jo atstovui priešintis. Draudėjo atstovais šiuo atveju laikomi asmenys, kuriems draudėjas pavedė pervežti apdraustą turtą, saugoti draudimo vietą (patalpas, teritoriją) ar apdraustą turtą. Vandalizmas po įsibrovimo – tai apdrausto turto tyčinis sugadinimas ar sunaikinimas po įsilaužimo patekus į saugomą aptvertą teritoriją;
- ugnies, šilumos poveikio apdraustam turtui, naudojamam gamybiniame procese (jį lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepanant ar pan.), išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą.

Papildoma sąlyga „STANDARTINIS“

Tai išvardintų rizikų draudimo sąlyga, kuri suteikia standartinę draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

- Draudimo apsauga apdraustam turtui apima šias rizikas:
  - Ugnis;
  - Vagystė;
  - Gamtinės jėgos;
  - Vanduo;
  - Piktavališka trečiųjų asmenų veikla;
  - Avarija.
- Draudimo apsauga apdraustam turtui neapima šios rizikos:
  - Stiklo dūžis.

Papildoma sąlyga „MINIMALUS“

Tai išvardintų rizikų draudimo sąlyga, kuri suteikia minimalių draudimo apsaugą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo apsauga apdraustam turtui apima šias rizikas:
  - 1.1. Ugnis;
  - 1.2. Vagystė;
  - 1.3. Gamtinės jėgos.
2. Draudimo apsauga apdraustam turtui neapima šių rizikų:
  - 2.1. Vanduo;
  - 2.2. Piktavališka trečiųjų asmenų veikla;
  - 2.3. Stiklo dūžis;
  - 2.4. Avarija.

Papildoma sąlyga „A“

Papildomų išlaidų sąlyga

Papildomos išlaidos už viršvalandinį darbą, darbą išeiginių ir švenčių dienomis, skubų krovinių pakrovimą ir pervežimą

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu yra susijusios su nuostoliu, atsiradusiu dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimu.

Papildoma sąlyga „B“

Papildomų išlaidų sąlyga

Papildomos išlaidos grunto išvalymo darbams, judėjimui ir apsaugai po draudžiamojo įvykio

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

Šios papildomos išlaidos atlyginamos tik tuo atveju, jeigu yra susijusios su nuostoliu, atsiradusiu dėl draudžiamojo įvykio, likvidavimu.

Papildoma sąlyga: „C“

Vidinių gedimų sąlyga

Ši papildoma sąlyga taikoma tik tuo atveju, jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo apsauga apdraustajam turtui apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu, išskyrus įvykius, nurodytus šios papildomos sąlygos 3.1.10. punkte, taisyklių II dalies 6.11. punkte arba dėl kitų draudėjo ir draudiko sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių.
2. Objektams, apdraustiems pagal šią papildomą sąlygą, negalioja šių taisyklių II dalies 6.11.1.s) papunktis.
3. Draudžiamieji įvykiai.
  - 3.1. Draudikas atlygina draudėjui apdrausto turto sunaikinimo ar sugadinimo staiga ir netikėtai kilusius nuostolius dėl:
    - 3.1.1. staiga ir netikėtai atsiradusio įvykio, naudojant apdraustą turtą, pvz., išsireguliuavimas, detalių tvirtinimo atsipalaidavimas;
    - 3.1.2. apsauginių prietaisų avarijos ar klaidingo suveikimo, pašalinių daiktų patekimo;
    - 3.1.3. trūkumų, plyšimų ar lūžimų dėl išcentrinės jėgos;
    - 3.1.4. vandens trūkumo garo katiluose ar aukšto slėgio induose;
    - 3.1.5. padidėjusio slėgio, išskyrus atvejus, kai slėgis padidėjo dėl įvykių, nurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“ „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte;
    - 3.1.6. trumpo elektros sujungimo, padidėjusios įtampos ar padidėjusios srovės, išskyrus atvejus, kai tai padidėjo dėl įvykių, nurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“ „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte;
    - 3.1.7. konstrukcijų, medžiagų, projektavimo, gamybos trūkumų ar klaidų bei montavimo klaidų;
    - 3.1.8. draudėjo darbuotojų klaidingų veiksmų (darbuotojų klaidingais veiksmais laikomi darbuotojų atsitiktiniai veiksmai, susiję su kvalifikacijos, patirties stoka ir lemiantys prižiūrėto apdrausto turto gedimus);
    - 3.1.9. audros (įskaitant nuostolius, kuriuos sukėlė dėl audros poveikio ant jo užvirtę pastatai, jų dalys, medžiai ir kt.);
    - 3.1.10. bet kokių kitų įvykių, nenurodytų papildomos draudimo sąlygos „C“ „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.10. punkte arba nenustatytų kitose draudimo sutarties sąlygose kaip nedraudžiamųjų įvykių.
  4. Nedraudžiamieji įvykiai.
    - 4.1. Bandymai. Draudikas neatlygina jokių nuostolių, kuomet tyčia viršijamos techninės apkrovos.
    - 4.2. Aptarnavimo išlaidos. Draudikas neatlygina išlaidų apdrausto turto reguliavimui ir remontui, funkcinių trūkumų taisymui, prevenciniam ar periodiškam aptarnavimui, dalių pakeitimui, išskyrus atvejus, kai tai susiję su apdrausto turto atstatymu po draudžiamojo įvykio.

- 4.3.** Netinkamas remontas. Draudikas neatlygina nuostolių dėl sunaikinimų ar sugadinimų, atsiradusių naudojant apdraustą turtą po draudžiamojo įvykio, bet dar neatlikus remonto, kuris garantuotų, kad apdraustas turtas veikia normaliai (nustatyta gamintojo ar tiekėjo).
- 4.4.** Pagalbinės medžiagos. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų pagalbinėms medžiagoms, naudojamoms apdraustame turte (pvz., degalai, aušinimo priemonės, tepalai, kuras, filtrų užpildai, šaldymo agentai, katalizatoriai, chemikalai, kontaktinės medžiagos (t. y. medžiagos, reguliuojančios kitų medžiagų tarpusavio veikimą)).
- 4.5.** Greitai susidėvinčios detalės. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų greitai susidėvinčioms detalėms, naudojamoms apdraustame turte (pvz., graviruoti cilindrai, stikliniai, porcelianiniai ar keraminiai daiktai, guminės padangos, guminės, tekstilinės, ar plastmasinės futeruotės/juostos, sietai, žarnos, šepetėliai, grandinės, vielos, trosai, diržai, porcelianinės ir keraminės, stiklinės detalės, degiklių tūtos ir kt.), išskyrus tuos atvejus, kai tos sunaudojamos medžiagos ar dalys buvo pažeistos dėl kitų įvykių, apdraustų pagal šią draudimo sutartį.
- 4.6.** Keičiami instrumentai. Draudimas nedengia nuostolių visų rūšių keičiamiems instrumentams: grąžtams, peiliams, rėžtuvams, pjūklams, trupinimo plaktams, liejimo modeliams ir formoms, štampams, matricoms, abrazyviniams diskams ir kt., išskyrus tuos atvejus, kai tos sunaudojamos medžiagos ar dalys buvo pažeistos dėl kitų įvykių, apdraustų pagal šią draudimo sutartį.
- 4.7.** Nuvertėjimas. Draudikas neatlygina nuvertėjimo.
- 4.8.** Estetinio pobūdžio defektai. Nuostoliai dėl estetinio pobūdžio defektų (įbrėžimai ar įlenkimai ant dažytų, poliruotų, emaliuotų ar kitokių paviršių), neturinčių įtakos turto panaudojimui ar jo funkcionalumui, yra neatlyginami.
- 4.9.** Montavimas ir demontavimas. Draudimo apsauga negalioja apdrausto turto montavimo ir demontavimo periodu, jeigu žalos priežastis yra montavimo ar demontavimo darbai, išskyrus atvejus, kai tie darbai atliekami dėl draudžiamojo įvykio.
- 4.10.** Netiesioginiai nuostoliai ir netiesioginė atsakomybė. Draudimas neapima nuostolių dėl netiesioginių nuostolių ir netiesioginės atsakomybės, baudų, netesybų, negautų pajamų, verslo nutrūkimo.
- 4.11.** Išvardytų rizikų poveikis. Šis draudimas neapima nuostolių dėl sunaikinimų, sugadinimų ar dingimų dėl gaisro, tiesioginio ar netiesioginio žaibo poveikio, sprogdimo, gaisro gesinimo ir su tuo susijusio pastato išardymo, išmontavimo ir nuolaužų pašalinimo, lėktuvų ar kitų skraidančių aparatų, jų dalių, krovinių užkrito, vagystės, vagystės su įsilaužimu ar bandymo pavogti ar įsilaužti, piktavališkos trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos, pastato suirimo, polaidžio vandens užliejimo, potvynio, užpylimo, žemės drebėjimo, grunto suslūgimo, nuošliaužos, kitų gamtinių jėgų ar stichinių nelaimių (išskyrus atvejus, nurodytus šios papildomos draudimo sąlygos „C“ „Vidinių gedimų sąlyga“ 3.1.9. punkte).
- 5.** Reikalavimai saugumui.
- 5.1.** Draudėjas privalo laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų šiose Taisyklėse, draudimo liudijime, ir šių reikalavimų:
- 5.1.1.** apdraustas turtas turi būti montuojamas, naudojamas, aptarnaujamas pagal gamintojo arba importuotojo rekomendacijas ar reikalavimus. Įrašai apie aptarnavimo procedūras turi būti išsaugomi;
- 5.1.2.** patalpos, kuriose yra apdraustas turtas, darbo sąlygos bei aplinka (pvz., elektros įtampa, oro drėgnumas, temperatūra ir pan.) turi atitikti importuotojo arba gamintojo reikalavimus ir rekomendacijas;
- 5.1.3.** apdraustas nešiojamas turtas turi būti išimtas iš transporto priemonių ir naktį turi būti saugojamas užrakintose patalpose.
- 6.** Nuostolio nustatymas.
- 6.1.** Bet kokios išlaidos, kurios patiriamos dėl planuoto techninio aptarnavimo, detalių pakeitimai nėra atlyginami.
- 6.2.** Už bet kokius laikinus remonto darbus draudikas moka tik tuo atveju, jei šie darbai yra galutinių remonto darbų dalis ir nedidina bendrų remonto kaštų.

Taisyklių priedas Nr. 1
 Mobiliosios technikos detalių,
 dalių nusidėvėjimas
 (procentais)

Taisyklių priedas Nr. 2
 Mobiliosios technikos
 nusidėvėjimas
 (procentais)

Mobiliosios technikos amžius iki (metais)	Nusidėvėjimo procentas	Mobiliosios technikos amžius iki (metais)	Nusidėvėjimo procentas
1	0	1	0
2	0	2	0
3	5	3	30
4	10	4	40
5	15	5	45
6	20	6	50
7	25	7	55
8	30	8	65
9	35	9	70
10	40	10	74
11	45	11	78
12	50	12	82
13	55	13	85
14	60	14	88
15	65	15	89
16 ir daugiau	70	16 ir daugiau	90